

בשער

ידיעות קיבוץ הזורע - י"ג באייר התש"ף - 07.05.2020

רבי עקיבא ול"ג בעומר

דובי זמר | עמוד 6

פרידה ממועצת הקהילה

יהונתן בן-צבי | עמוד 7

ריאיון עם נורית אשר פניג - מנהלת 'בית וילפריד'

אילת ראטס | עמוד 8

תוכן העניינים

3 | עדכונים מהנעשה בקיבוץ

עדכוני תרבות / איריס רפאלי

6 | במת ההיסטוריה

רבי עקיבא ול"ג בעומר / דובי זמר

7 | המדור לשיתוף הציבור

פרידה ממועצת הקהילה / יהונתן בן-צבי

8 | פריחה שנתאחרה -

ריאיון עם נורית אשר פניג / אילת ראטס

11 | שביליסטים

יומן מסע / ניר רענן

12 | תרבות ופנאי

פינת התובנה / בועז בש מרץ'

קווים לדמות / שבתאי פרידמן

טיפת מיתולוגיה / אהוד דור

13 | לקראת שבת

פרשות השבועיים / דובי זמר

אחרי הכל שיר

סוף פסוק

15 | לוח מודעות

16 | שו"ת

אביעם גבאי / דני נהב

לוח זיכרון | מאי

1.5.77	לוי גרנות
1.5.00	ולטר רוך
2.5.99	אסתר שני
4.5.74	יהודה בן חורין
4.5.01	לני פלד
5.5.97	ארנסט לביד
6.5.86	ינון סלע
6.5.92	יהודה כהן
9.5.85	לאה רוזנברג
10.5.10	יעל אלון
14.5.99	שושנה סלע
15.5.00	אברהם (אלפרד) אורן
16.5.48	נפל במלכיה אליהו סטורמצה
16.5.48	נפל במלכיה בנימין בן ציון
17.5.80	תרצה רפאלי
18.5.18	יערה זיגלר
19.5.04	משה שטרן
23.5.55	הילדה פרנק
25.5.61	יהודית אופנהיימר
25.5.14	ציונה אורן
25.5.15	שלמה פניג
26.5.87	שמואל פלד
27.5.06	ורד גבאי
28.5.97	זאב וייס
29.5.92	ברוך רפאלי
29.5.94	ולטר שטיין
30.5.12	אורזל גנוסר
31.5.01	אסתר רוך

הגהה

עמוס אורן

תמונת שער

בריכת הצבים. צילמה הדר חננאל

הפצה

שי מוריס, רינה רשקוב

השתתפו בגיליון זה

איריס רפאלי, דובי זמר,

יהונתן בן-צבי, ניר רענן,

בועז בש מרץ', שבתאי

פרידמן, אהוד דור,

דני נהב ואילת ראטס.

מערכת בשער

עורכת

אילת ראטס

עיצוב ועריכה גרפית

אילת ראטס

טלפון

050-7450642

דוא"ל

bashaar.hazorea@gmail.com

הנצחה, תקומה והרבה התנדבות

יום הזיכרון לשואה ולגבורה

צוות יום השואה נערך מבעוד מועד וצילם שבוע לפני את הטקס, עם בני ובנות הי"ב שהיו בפולין – **ים הוכמן, אורי דינור, נעמן ברקאי, תומר לביא, מאי רגב, ליאם האקט ואלרועי ברק** - שהדליקו את ששת הנרות בקיר הזיכרון שלנו. **זאב שחורי** הקריא את היזכור.

[הקליקו לצפייה בטקס יום הזיכרון לשואה ולגבורה \(צילמה וערכה: ראומה ריילינגר\)](#)

דניאל אופק, שנכנס לצוות יום השואה, אירגן את "זיכרון בסלון" הוירטואלי דרך ה'זום', שבו שמענו וראינו את עדותו המוקלטת של **משה כהן**, חוויות הדור השני של הניצולים מפי **אילן בר שלום** ושיר שביצעו **הלל ויסמין ירון**. ה'זום' הראשון של תרבות הזורע בימי הקורונה עבר בצורה מוצלחת ומעוררת גאווה על הארגון, ההשתתפות והתוכן.

תודה רבה לצוות **יום השואה – לנה נוימרק, סמדר בראון, טובה חגי ודניאל אופק**. זו הזדמנות להודות ל**גילה טוט** - חברת צוות שנים רבות, שתרמה מהידע הרב שלה, הרצון והנכונות, והחליטה לסיים את השתתפותה בצוות ולהמשיך לפרויקטים חדשים... רוב תודות והצלחה בהמשך.

יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל

עם ההכרזה על כניסת ערב יום הזיכרון בשעה 20:00, הקרנו בערוץ המקומי את דקת הדומייה מהר הזיכרון

עם החיילות **שי וטל ביסקר**. **גבי פלג** ניגן את תרועת יום הזיכרון, **טובה דור** הקריאה את היזכור ו**גיא רענן** קרא את שירו של אלי נצר - "כשהבן לובש מדיו". לאחר הטקס שודרו הסרטים על בני הזרע שנפלו במערכות ישראל. תודה ענקית ל**ראומה ודיוויד ריילינגר** שצילמו את כל הקטעים ליום הזיכרון ויום השואה, וראומה ערכה זאת לטקסים מכובדים ביותר.

[הקליקו לצפייה בטקס יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל \(סרטי הנצחה \(צילמה וערכה: ראומה ריילינגר\)](#)

[סרט לזכרו של נמרוד מנחם שנפל ביום כיפור](#)

[סרט לזכרו של צבי אילון \(במבי\) שנפל ביום כיפור](#)

[סרט לזכרו של אביהוא איכר שנפל בתאונת אימונים](#)

זה הזמן לציין כי **שי ביסקר** קיבלה ביום העצמאות אות מצטיינת אוגדה של המנהל האזרחי – כבוד גדול לשי, למשפחה ולקיבוץ!

ביום הזיכרון התכנסנו אחר הצהריים וקיימנו ריצה בשטח הקיבוץ עם בני המשפחות השכולות, מבוגרים וצעירים וכמובן ילדים רבים, שהגיעו למיזם '**רצים לזכרם**'. כל רץ קיבל מדבקה עם שם של אחד הנופלים מהזרע.

טקס יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל

טקס יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל

טקס יום הזיכרון לשואה ולגבורה

התקופה הזו אילצה אותנו לשנות ולהתאים עצמנו למצב החדש, ואפשר לחוש, שלמרות כל ההגבלות – ישנם שינויים חיוביים ומרעננים באורחות חיינו.

יום העצמאות ה-72 למדינה

אף על פי ולמרות הכל – **אורי חץ וצוות 'נפש חופשית'** יחד עם **מתנדבי הנוי** תלו דגלים ברחבי הקיבוץ. כל בתי החברים קיבלו דגלים לקישוט הכניסות לבתים. למרות שלא יכולנו ממש לחגוג את החג בצוותא, התכנסנו – צוות החג ביוזמתה של **הגר ראובני**, שהייתה היוזמת של האירוע ומלאת רעיונות (שאת רובם לא ניתן היה לממש עקב ההגבלות), יחד עם **אור רפאלי** – וחשבנו איך אפשר להעלות את המורל ולשמח את הציבור. התארגנה קבוצה בראשותו של **זוהר ניב**, שהפך את רכב השושנות (ותודה ל**צפי גיא** על הרכב) לבמה ניידת, בעזרתם של **טיבי וצוותו 'נערי חתונות והלוויות'**. בשיירה נסעו **עמית שמעוני, רותם יסינובר, אור** (הבן של ניצן ניב), **מורן ירון, עוז חזן, אשל אלישב, אריאלה, תמר ריילינגר ואור רפאלי** שחילקו שתייה וקלחי תירס - אותם סיפק **ארז ברקאי**, בישל **חן אייזנפיש** וקילפו **שי וטל ביסקר, אלי סולומון ויוחאי רפאלי**. בעיקר היה הרבה מצב רוח טוב ואווירת שמחה ברחבי הקיבוץ.

מקלפים תירס ליום העצמאות

ביום העצמאות **דני נהב** הכין לנו חידון 'קהוט' (Kahoot) עם 25 שאלות על מדינת ישראל – ב'זום', בעזרתה הדיגיטלית של **נטלי אוליטל**. במקום הראשון בחידון זכה **דין אופק**, בשני – **דוד ענבי**, ובשלישי – **לנה שחם**. תודה לכל המשתתפים. גם הפעם הוכחנו שלמרות החידושים והטכנולוגיה – הצלחנו להעביר 'זום' שני בהצלחה מרובה.

***

תודה גדולה שנשכחה בפרסום הקודם – **לעירית שדמון זויה סלע** שתרמו ריבות מעשה ידיהן למופלטות של המימונה.

התכנסנו ברחבת הגרנוליט לפי כל ההנחיות הדרושות, **גל אבריאל** הסביר כי מטרת המיזם הספורטיבי היא לזכור שהקיים הוא הרבה בזכותם, הם לנצח איתנו, ומי ייתן ונהיה ראויים לזכרם.

תודה ל**גל אבריאל** שיזם את האירוע, **לאנה אבריאל** שעיצבה את המדבקות לרצים, **לרינה רשקוב** שהכינה את המדבקות, **לרז רפאלי און** שעיצבה את המודעה, ולכל אלה שהגיעו ולקחו חלק.

'רצים לזכרם' וגם שומרים על הכללים במסגרת ההגבלות

אחת המדבקות באירוע 'רצים לזכרם'

תודה ל**צוות יום הזיכרון: מרים לוי, מעין ארז, יונת אבריאל, בטי הורן וענת פרוינד**, שבזמן קצר הצליחו לארגן ולקיים את טקס הזיכרון בצורה מכובדת, עם מסר למשפחות השכולות - שזוכרים ומכבדים, אך מרחוק.

השנה, לקראת יום הזיכרון ויום העצמאות, חילקנו נרות זיכרון, שכל משפחה תוכל להדליק בביתה, ולא כפי שהורגלנו – יחד בטקס. רבים מחברי הקיבוץ שהדליקו נר זיכרון בביתם, שיתפו אותי בחוויה המיוחדת שהייתה להם, בהדלקת הנר בחיק המשפחה. כמו כן, לאחר הריצה לזכרם של הבנים שנפלו, רבים ביקשו שמיזם ההנצחה הזה יהפוך למסורת בקיבוץ. בהסתכלות על התקופה הזו שנכפתה עלינו, אפשר למצוא גם כמה שינויים משמעותיים. כחברה עם טקסים קבועים,

מה בהמשך:

ל"ג בעומר - יצוין בשבוע הבא, וככל הנראה לא נוכל להדליק מדורות ולהתקהל. אנו מכינים 'מרוץ ל"ג בעומר' - פרטים ימסרו בהמשך.

שבועות - בסוף החודש נציין את חג השבועות, וכפי הנראה ההנחיות לגבי התקהלויות תהינה דומות, אך אנו מתארגנים לקיימו במתכונת שונה ומקורית. כל מי שיש לו רעיון / מחשבה או כל דבר - אנחנו כאן כדי לשמוע ולנסות לתרגם זאת למעשים.

■ שבת שלום!

מקשטים לכבוד חג העצמאות: משפחות הוכמן, חזן, סולומון, שטרית ויפרח

רבי עקיבא ול"ג בעומר / דובי זמר

מכל מקום, כשנשב סביב מדורות ל"ג בעומר בשבוע הבא (בפועל או ב-ZOOM) נזכור גם את רבי עקיבא, שהיה גדול מאוד בתורה ודי קטן באסטרטגיה, לחימה והבנה מדינית, וכדאי להיזהר לא ליפול ברשתם של ממשיכיו...

■ שבת שלום וחג שמח!

רועה צאן, אלמוני מדלת העם, הצליח לכבוש את ליבה של בת טייקון ירושלמי מכובד. בגיל ארבעים עשה מהפך בחייו – למד שנים רבות תורה, אצל גדולי התנאים דאז וכיהן כאחד הרבנים החשובים בתקופת חורבן בית שני. הוא שלח את תלמידיו להיות 'בשר בליסטראות' בצבאו של אלילו הצבאי – בר כוכבא. כן, זהו רבי עקיבא. ומה הקשר לל"ג בעומר, שיחול בשבוע הבא?

בפרשת השבוע הזה - 'אמור' - מפורטים גם דיני חמשת החגים שנקבעו בתורה:

שלושה רגלים: פסח, חג הביכורים וסוכות, וחגי תשרי: ראש השנה ויום הכיפורים. בתוך כך נקבעה גם ספירת העומר - מפסח ועד שבועות:

"וּסְפַרְתֶּם לָכֶם, מִמִּקְרַת הַשֶּׁבֶת, מִיּוֹם הַבִּיאָכֶם, אֶת-עֹמֶר הַתְּנוּפֶה: שִׁבְעַת שָׁבָתוֹת, תְּמַיִמַת תִּהְיֶינָה." (ויקרא כ"ג, ט"ו)

בתלמוד מסופר, כי לרבי עקיבא היו עשרים וארבעה אלף תלמידים וכולם מתו בין חג הפסח לשבועות "מפני שלא נהגו כבוד זה בזה".

כך או כך, הטראומה הזו מלווה אותנו עד ימינו. שומרי המצוות מקיימים מנהגי אבלות בתקופה זו (ספירת העומר), וכולנו שמים לב לזקנים, ששומרי המסורת מתהדרים בהם בימים אלה.

יוצא דופן הוא יום ל"ג בעומר, שלפי המסורת פסקה בו המגיפה ליום אחד. לכן יום זה הפך ליום חג, בו חוגגים את 'גבורתו' של בר כוכבא, והמהדרין קובעים את חתונתם ליום זה.

ורבי עקיבא? – הרומאים עצרו אותו בעוון הוראת עברית, ועינו אותו במסרקות ברזל עד צאת נשמתו, כל זאת שנה לאחר כישלון מרד בר כוכבא.

רבי עקיבא הוצא להורג בקיסריה. לזכרו נקראת העיר הנושקת לקיסריה – אור עקיבא. ומהיכן השם? מפסוק בתהילים פרק צ"ז:

"אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה". מזהים את אור עקיבא?

מן התפתלות של תלמידי חכמים: אם לא מוצאים ראשי תיבות, מסתפקים בסופי תיבות, ועקיבא יכול להיות גם עקיבה...

רבי עקיבא

מילים: דליה רביקוביץ'
לחן: מוני אמריליו

רבי עקיבא איש צנוע
היה רועה בין הרועים
את עדרי כלבא שבוע
עד שנתו הארבעים

ראתה אותו רחל
בתו של כלבא שבוע
ראתה אותו רחל
והוא מעולה וצנוע

אמרה לו רחל בחשאי
קח אותי לאישה
בתנאי שתקדיש זמנך
ללימוד התורה הקדושה

והיו גרים במתבן
בגורן אחד לא ידוע
זוג אחד פשוט ללא שם
שהיה מעולה וצנוע

ובבוקר היה מלקט
התבן מתוך שערה
אמרה לו רחל – תהיה אהובי
גדול בתורה

<<<

קם הרב ונסע לבירה
לגמוע תורה כמבוע
ושם בגורן נשאה
ביתו של כלבא שבוע

ומקץ עשרים שנה
כאשר הלבין שערה
שב בעלה לביתו
והוא גדול בתורה

חזר הרב לביתו
וכל נפשו געגוע
חזר הרב אל אשתו
בתו של כלבא שבוע

הדפוח משם תלמידיו
אמרו לה סורי אשה
אמר הרב - הניחוח
כי היא תורת הקדושה

המדור לשיתוף הציבור

פרידה ממועצת הקהילה / יהונתן בן צבי

בתום ארבע שנים במועצת הקהילה, אני רוצה לשתף אתכם במחשבותיי ולומר תודה.

לפני קבלתי לשם, הייתי סקרן להבין איך הקיבוץ פועל, אז הגשתי את מועמדותי למועצת הקהילה. גיליתי שם אנשים אכפתיים, שמגיעים בקביעות פעמיים-שלוש בחודש, לשעתיים של דיונים בנושאי פרט וקהילה, שקוראים את החומר הנשלח מראש ומקיימים תרבות דיון ושיח מכבד, גם כשאין הסכמות.

מועצת הקהילה היא מוסד חשוב של חיי הקהילה בקיבוץ. פעמים רבות קשה עד בלתי אפשרי להביא לשיחות הקיבוץ את אינסוף המחלוקות ופרטי הפרטים, שעולים בדיונים מעמיקים, שבין פרט לחברה. לאורך התקופה נכחתי בדיונים רבים ומגוונים, ברבים מהם עלה הקונפליקט המובנה, בין הרצון הבסיסי לעזור לחבר, מול השמירה על הקהילה והחברים האחרים בקיבוץ. מועצת הקהילה משמשת פה לאנשי הקיבוץ, שלא נוכחים בדיון עצמו, ומייצגת את הקהילה אל מול הפרט ונדרשת לתת מענה למקרים מורכבים.

תפקידה של מועצת הקהילה היא להוביל דרך ולשמור

על הקיבוץ, כקהילה של אנשים שרוצים לחיות יחד, מתוך הזדהות עם ערכי המקום. למועצת הקהילה היכולת לראות את כלל הנושאים בקיבוץ (בעזרתם של מזכירי הקיבוץ ומנהל הקהילה, כמובן) במטרה לקבל החלטות שעשויות להיות להן השלכות כלליות, ולא רק כפולסטר של 'כאן ועכשיו'.

המועצה מחויבת לקבל החלטות תוך מבט קדימה על העתיד, וכאן חשובה המועצה כגוף בעל זיכרון אירגוני, של ההחלטות והדילמות שעלו בעבר, מכיוון שישום ההחלטות עלול להמשך כמה שנים. בנוסף, מועצת הקהילה משמשת כ'שומר הסף' של קופת הקהילה, אשר מאפשרת ליישם את ערכי הקהילה.

היו לי ארבע שנים מרתקות, מלאות דילמות, בהן ניסיתי לייצג גם את הפרט וגם את הקהילה. יחסרו לי הדיונים המעניינים, בהם עוסקת המועצה. אני מאמין בלב שלם שאנחנו חיים בדרך חיים נכונה.

אני מאחל לכם, חברי המועצה החדשים והותיקים, הצלחה רבה בתפקיד זה, ומודה לכם מראש על עבודתכם זו. תודה גדולה מגיעה גם למזכירי הקיבוץ ומנהלי הקהילות בשנים האחרונות - אתם ראויים להערכה רבה על עבודתכם המסורה. ■

פריחה שנתאחרה

האביב, כידוע, הוא התקופה היפה ביותר בשנה סביב בית וילפריד – זה מתחיל עם פריחת כליל החורש הורודה וממשיך בפריחת גן הורדים, בשלל צבעים וריחות משכרים. אבל באביב 2020 המקום עומד שומם, ריק ממבקרים, למעט בנות צוות המוזאון שמגיעות מידי פעם לשמור על הגחלת, וביניהן נורית אשר פניג, שנכנסה לתפקיד מנהלת המוזאון בינואר השנה. כעבור חודשיים בלבד היא נאלצה לנעול את שעריה, עקב הגבלות הקורונה, כמובן. ניצלתי את ההפוגה כדי לערוך היכרות ראשונית עם אישה מרתקת, בעלת רזומה עשיר בתחום האומנות והמשפט בישראל. / אילת ראטס

הפילסטיים וגם יועצת משפטית לכלל המוזאונים מטעם איקו"ם (איגוד המוזאונים). בנוסף, אני מרצה בנושאים משפטיים לסטודנטים לאומנות, לעיצוב ולאוצרות, בבתי הספר הגבוהים לאומנות בארץ (בצלאל, אוניברסיטת תל אביב, אוניברסיטת חיפה, שנקר, ועכשיו סמסטר שלם ב'זום', במכללת ספיר). כתבתי מספר מחקרים בתחום, כולל עבור הממשלה, לאחרונה, ניסחתי הצעת חוק בתחום האומנות הציבורית ואני מייצגת ארגונים שונים מהתחום בועדות הכנסת.

מדוע החלטת לשנות כיוון, במובן מסוים, ולעבור מאחורי הקלעים של 'עסקי האומנות' אל קדמת הבמה, ולנהל מוסד אומנותי?

למרות שהפן המשפטי הוא מרתק ואני מרגישה שאני בהחלט תורמת לקידום תחום האומנות בארץ, אני עדיין מוצאת את עצמי, לעיתים, בתוך סכסוכים, מנהלת משאים ומתנים עם עורכי דין ובמצבים שפחות נעימים לי, באופן אישי. להשתלב במוסד אומנותי בארץ, תמיד היה משאלת לב שלי, ולנהל מוזאון לאומנות, זה ממש בגדר חלום שהתגשם.

ספרי לנו קצת על עצמך

אני בת 42, גרושה + 3 (בן 14.5, אדם בן 10, אלי בת 6), מתגוררת בכפר סבא וילידת העיר. למדתי משפטים ותולדות האומנות באוניברסיטת תל אביב. באותה התקופה, לא באמת ידעתי במה אעסוק וחשבתי, שתואר במשפטים הוא מספיק כללי ויכול לפתוח דלתות. במקביל, עבדתי כל השנים במשרד ראש הממשלה, ושם גם עשיתי סטאז' משפטי. לאחר לידת בני הבכור, עברנו ללונדון, ללימודי תואר שני. למדתי אומנות עכשווית בבית הספר לאומנות של סותביס' (בית מכירות פומביות מהגדולים בעולם), חוויה מעולה ומעשירה במרכז האומנות העולמי. שם גם נחשפתי לראשונה לתחום המשפט בעולם האומנות.

לאחר שלוש שנים שבנו לארץ והתחלתי לחפש את דרכי בתחום האומנות. לאחר כתיבת מחקר

בתחום המשפטי והכלכלי של האומנות בישראל, הבנתי, כי מצבם של האומנים ומוסדות האומנות השונים בארץ הנו בכי רע, ואין כלל עורכי דין שעוסקים בתחום. מזה כעשור אני עו"ד עצמאית, המייעצת לאומנים, גלריות ומוזאונים. אני עובדת הרבה עם איגוד האומנים

"אני רואה את בית וילפריד, בראש ובראשונה, כמוזאון של הקיבוץ, וככזה הוא צריך להיות גם מקור גאוותו של הקיבוץ וחבריו, של המועצה ושל תושבי האזור כולו. בעיניי, המוזאון והסיפור שעומד מאחוריו הוא לא פחות ממופלא, ובכוונתי להגדיל את מספר המבקרים מהאזור ומהארץ כולה, כדי שייחשפו למוזאון"

למה דווקא בית וילפריד? האם אומנות המזרח היא תחום קרוב לליבר?

בית וילפריד הוא מקום קסום וייחודי בעולם האומנות הישראלי. פנינה אמיתית, הן מבחינת המיקום, המבנה, הסיפור מאחורי ההקמה, האומנות ממזרח אסיה והאומנות העכשווית המעולה, שמוצגת במוזאון, באוצרותה של שיר מלר ימגוצ'י. האווירה בתוך הצוות, והאווירה בקיבוץ בכלל, נעימה ומשפחתית (אני פוגשת אנשים בקיבוץ, שמזכירים לי כל כך את הסבים הייקים שלי ומעוררים שמחה בלב וגעגוע).

המזרח הרחוק הוא אהבה גדולה עבורי. התגוררתי כשנה בהונג קונג, טיילתי הרבה במדינות שונות (תאילנד, סין, סינגפור, פיליפינים) ואחותי, שהיא הנספחת המסחרית ביפן, מתגוררת בבירה כבר שש שנים, כך שטוקיו הפכה עבורי לבית שני.

איך הרקע שלך, בתחום המשפטים והאומנות, בא לידי ביטוי בעבודה היומיומית של המוזאון?

מכיוון שהספקתי לעבוד רק חודשיים, עד פריצת משבר הקורונה וסגירת המוזאון, אני חוששת שטרם הצלחתי לממש את הידע המשפטי שלי. אבל אני חושבת שהיכרות הרבה שלי עם עולם המוזאונים ועם מנגנון התמיכה הממשלתית, מסייעים לי לצלוח את תהליך הכניסה לתפקיד, ביתר קלות. בעתיד, אני בהחלט מתכוונת להביא את הערכים שאני מקדמת כעו"ד גם לתוך המוזאון, בכל הקשור לחוזים מול אומנים, תשלום שכר אומן ועוד.

איך את רואה את התפקיד שלך כאן? לאן את שואפת לקחת את בית וילפריד?

אני רואה את בית וילפריד, בראש ובראשונה, כמוזאון של הקיבוץ, וככזה הוא צריך להיות גם מקור גאוותו של הקיבוץ וחבריו, של המועצה ושל תושבי האזור כולו. בעיניי, המוזאון והסיפור שעומד מאחוריו, הוא לא פחות ממופלא, ובכוונתי להגדיל את מספר המבקרים מהאזור ומהארץ כולה, כדי שייחשפו למוזאון. בשנים האחרונות הוצגו כאן תערוכות אומנות עכשוויות מצוינות, של אומנים מהארץ ומהעולם, ונמשיך להציג תערוכות מוזאליות מעולות (מי שלא ראה עדיין את התערוכה הנוכחית - 'מרחב נשימה' - חייב להגיע לצפות

בתערוכה). ולא פחות חשוב, אני מעוניינת להביא את המוזאון למקום כלכלי יציב ואיתן.

בשנים האחרונות יש עיסוק גובר ומבורך, בדמות של

וילפריד ישראל, כולל שני סרטי תעודה שיצר יונתן ניר, והכרה ציבורית גוברת בפועלו ותרומתו להצלת יהודים בתקופת השואה. מתוך התרשמותך עד כה, האם וכיצד רוחו של וילפריד משפיעה על דרכו של המוזאון, או שלמעט השם 'בית וילפריד', אין לכך ביטוי מעשי?

אני חשה, כי דמותו של וילפריד וסיפור הקשר שלו ואהבתו לבני הקיבוץ, משפיעים מאוד על המוזאון. ערכי אהבת האדם וקדושת החיים, כפי שמצטיירים מהסיפורים ששמעתי עליו, מורגשים מאוד בתוך הצוות ובאופן שבו אנו מתנהלים גם כלפי חוץ. אהבתו של וילפריד את המזרח הרחוק ואת תרבות המזרח, על כל הפילוסופיות והאומנות שעומדות בבסיסה, הן גורם משפיע על התערוכות שלנו והבחירות האוצרותיות. לקראת שנת ה-70 להקמת המוזאון (2021) אנו מתכננות תערוכה גדולה, של האומנית נבט יצחק - אומנית מהמעלה הראשונה, ששמה הולך לפנייה בשדה האומנות הישראלית - שתציג בפעם הראשונה את כל האוסף של וילפריד במלואו, תוך התייחסות לאישיותו ולאופיו, כפי שהם עולים מן הכתבים והעדויות. ההכנות לתערוכה והמחקר כבר בעיצומם, וכל פעם שאני עוסקת בתערוכה ונחשפת לחומרים שלה, אני מתרגשת. יש למה לצפות.

"לקראת שנת ה-70 להקמת המוזאון (2021) אנו מתכננות תערוכה גדולה של האומנית נבט יצחק - אומנית מהמעלה הראשונה, ששמה הולך לפנייה בשדה האומנות הישראלית - שתציג בפעם הראשונה את כל האוסף של וילפריד במלואו, תוך התייחסות לאישיותו ולאופיו, כפי שהם עולים מן הכתבים והעדויות"

הספקת לנהל את המוזאון כחודשיים בלבד, עד שהקורונה נכנסה לחיינו ורוב המוסדות ה'לא חיוניים' נסגרו זמנית לקהל. נכון להיום, בית וילפריד, בדומה ליתר המוזאונים בארץ, עדיין סגור למבקרים. איך לדעתך, ההשבתה הזו משפיעה (או תשפיע בעתיד) על תחום האומנות בכלל ועל המוזאונים ובית וילפריד בפרט?

המוזאון נסגר, בהתאם להחלטת הממשלה, באמצע חודש מרץ וכל העובדים יצאו לחל"ת. אנו ממתינים בקוצר רוח לפתיחתו המחודשת, המתוכננת ל-17 לחודש זה, בכפוף להנחיות משרד הבריאות. ההשפעה הראשית והעיקרית היא כמובן כלכלית. פרט להפסדים הכספיים מעצם סגירת המוזאון למבקרים, אנחנו חוששים מאוד

מירידה במספר המבקרים, גם בהמשך (בהשוואה לשנים קודמות). אני מאמינה שייקח קצת זמן, עד שיגיעו קבוצות של בתי ספר וגנים או תיירות פנים של פנסיונרים, שהם רוב רובם של המבקרים שלנו. מקווה שאנשים יצאו מהבתים, לא רק אל הטבע ומרכזי הקניות, אלא גם אל מוסדות התרבות, שכל כך זקוקים למבקרים. בואו גם אתם לבקר אותנו, יחידים וגם משפחות, והפיצו את הבשורה.

במקביל, אנחנו עובדים במרץ על תכנון והעלאת חומר איכותי לרשת, שייסייע בשיווק המוזאון לאחר שייפתח, ואולי גם הרצאות ותכנים, שניתן יהיה לצפות בהם בתשלום סמלי, ובכך לסייע לבעיה התקציבית שלנו. בנוסף, אני עובדת על הקמת אגודת יחידים למוזאון, דווקא בתקופה כזו, יחידים אשר יהפכו להיות מעין 'שגרירים' שלנו ויסייעו לקרב קהל תומך.

גופים שונים מצאו דרכים יצירתיות להמשיך לתפקד בתקופת הקורונה, גם אם בהיקף מצומצם, וראינו את זה קורה בכל הארץ, וכמובן ובעיקר גם קרוב אלינו, בקיבוץ. האם ואיך זה בא לידי ביטוי במוזאון?

המוזאונים השונים (וגם אנחנו) סגרו את שעריהם יום בהיר אחד, ללא התראה. כלל העובדים יצאו לחל"ת. אי

לכך, יצרנו מספר פעילויות וירטואליות, בעיקר כדי לנסות ולשמור על קשר עם קהל המבקרים שלנו ולצרכי שיווק עתידי. אלה כללו סיור והדרכה וירטואליים בתערוכה 'מרחב נשימה' עם שיר מלר ימגוצ'י - האוצרת שלנו, תרגול מדיטציה בהנחייתה של שימי לוי, תוך התבוננות באחת מהעבודות של שרון גלזברג, המוצגת בתערוכה הנוכחית, וכן הדרכה לילדים בקיפולי נייר עם ענבל טימור - אומנית ורכזת ההדרכה שלנו, עם הקשר לעולם התוכן של המוזאון. (הקליקו לצפייה והאזנה לתכנים)

לסיום, אי אפשר בלי שאלה על הקיבוץ... האם כבר הספקת להכיר את המקום והחברים?

חשוב לי לציין, שאמנם אני רק בתחילת התפקיד, אבל אני מלאת התרגשות ממה שאני רואה עד כה: מצוות המוזאון, מהמתנדבים, מחברי הדירקטוריון של המוזאון ומקהילת הקיבוץ כולה. אני רואה את הקיבוץ ואת חבריו כחלק בלתי נפרד מהעשייה במוזאון, וחותרת לשיתוף פעולה מלא ולהפיכת המוזאון לבית עבור חברי הקיבוץ ולמקור גאווה. אני מעוניינת מאוד להכיר את

חברי הקיבוץ, פתוחה לשמוע כל רעיון והערה. דלתי תמיד פתוחה ואשמח להיפגש עם כל אחד ואחת מכם. אפילו תכננתי, יחד עם תרבות הקיבוץ, להעביר הרצאה בתחום המשפט והאומנות (מאחורי הקלעים של עולם האומנות) לחברי הקיבוץ באחד מערבי שבת. בגלל הקורונה זה נדחה, אבל אני בהחלט מתכוונת שזה יקרה בקרוב. אשמח לראות אתכם שם, או שפשוט תקפצו למוזאון להגיד שלום.

תודה לנורית על הריאיון, איחולי הצלחה בתפקיד החדש ולהתראות בקרוב!

קטע 29: מריחואנה ב'שביל ישראל'?

הכוח נכנסים למערה ומתחילים לסרוק אותה שעל אחרי שעל, במאמץ למצוא את המריחואנה המובטחת ב'עמוד ענן'. לא דובים ולא יער! אין במערה הזאת ולו גם גרם אחד, או שתיל אחד, לא מריחואנה ואפילו לא קנאביס, או... לא חשוב! על כוסית קפה שחור, מתלבט הכוח אם להגיש תלונה למנהלת שביל ישראל, ומחליט שאין טעם... לקפה יש דווקא טעם נפלא! קילומטר אחד מאוחר יותר נעלמים סימוני השביל, ושפייר עולה אל היאחזות בדואית, או פלאחית, לא חוקית (שכונת הרחבה של דריג'את?), כדי לקבל הסבר בערבית, שנעשה תיקון של שביל ישראל, לעבר קבוצה של עצי אשל די רחוקים. אחרי רבע שעה הכוח מגיע אל עצי האשל, וראו זה פלא – למרגלותיהם יש סימונים לבנים-כחולים-כתומים! מכאן כבר קרובה הדרך **לתל ערד**, אחרי בריכת חורף מפתיעה מלאה במים (הלו, זה נגב?). בסיוור מרתק בתל ערד (כלול במחיר הלינה הצפויה לנו כאן הלילה, 75 ש"ח לשביליסט), בהדרכת גיל מאייה, מתברר שבחפירות העיר המקראית שישבה כאן בתקופת בית ראשון, מצאו הארכיאולוגים לא פחות משרידים של בית מקדש ודביר! כנראה שהייתה פה אופוזיציה רצינית לעיר הבירה ירושלים... כיוון שנותרו עוד שעתים עד השקיעה, נותן הכוח קפיצה רכובה לעיר התת קרקעית **תל קריות**, שנמצאת ליד הכביש, כמה קילומטרים אחרי **הבסיס הצבאי של הנח"ל**, בסיס שמוכר ללא מעט הורים, שהגיעו הנה לטקס סיום הטירונות של ילדיהם. למען האמת, העיר העתיקה הזאת מעניינת פחות מקרב הצמרת במסגרת הליגה הבדואית לכדורגל, שמתנהל ליד תל קריות, לעיני מאות, אם לא אלפי צופים בדואים מריעים (יום שישי היום, שבת של המוסלמים). חוזרים לתל ערד, אל המבנה הכנעני, שעל רצפתו נישן הלילה, ומכינים בצוותא סעודת שבת טובה, בהנהלת לורן, כולל מרק ירקות מובחר, שניצל, אורז ומה לא. אחרי הארוחה – הפתעה! רשות שמורות הטבע הכינה לנו הרצאה מרתקת על שביל החלב, כולל פנס שמאיר על הכוכבים. הידעתם שכוכב הצפון נמצא במרחק של 436 שנות אור מקיבוץ הזורע? השביליסטים מתרשמים מאד מההרצאה, ומחליטים ששביל הטיול הבא, אחרי שנגיע לאילת, יהיה שביל החלב!

עייף, שבע ומרוצה, נכנס הכוח אל שקי השינה שלו, על המזרונים במבנה הכנעני, כדי לחלום על קטע 30 של שביל ישראל, שיתחיל מחר בבוקר מהעיר ערד...

■ בשם השביליסטים – ניר רענן

במפת ישראל האינטרנטית, 'עמוד ענן', כתוב שחור על גבי לבן, שבאמצע קטע 29, **מהר עמשא לתל ערד**, ישנה מערה, המשמשת את כפרי הבדואים באזור לגידול מריחואנה (תיכנסו ל'עמוד ענן' ותבדקו בעצמכם: עיגול כחול על שביל ישראל הכתום, ליד הכפר **דריג'את**). לאור האינפורמציה הבדוקה והמהימנה הזאת, מתייצב כוח השביליסטים (לורן, יוסי, גיל, שפייר ואיתמר, הראל ליברמן!), אילן ברקוביץ והח"מ) בנקודת ההתחלה, **הכפר החקלאי הר עמשא**, עם תרמילים גדולים מהרגיל, ליתר ביטחון... הבעיה היא שאנחנו בפברואר, ומלבד הערפל הכבד, יורד גם גשם די חזק, ומטריות אין. ליד שער המושב הנעול, מתכנסת ישיבת חירום: לצאת לדרך למרות הגשם, או לחזור הביתה בשלום ולדחות את קטע 29 לפעם אחרת? כל מי שנוהג לבטל או לדחות טיולים יודע, שב-99% מהמקרים, כאשר מבטלים טיול, מכל סיבה שלא תהיה – מאוחר יותר מתחרטים על הביטול. הכוח מסרב ליטול סיכון של 99%, ומחליט כמעט פה אחד – לצאת לדרך! אחרי חצי שעה מעורפלת וקצת רטובה, קרוב **לפסגת הר עמשא** (845 מ'), מתברר שיש סוג של אלוהים בשמיים: הגשם נפסק, הערפל מתפזר, ומתברר שאנחנו נמצאים באחת התצפיות המדהימות ביותר על פני כדור הארץ (כן, כן! כולל חו"ל!): במערב - באר שבע וסביבותיה, בצפון - אזור חברון, במזרח - הרי גלעד או חבריהם, ובדרום - הנגב. לא רק הנוף הרחוק הוא נפלא, אלא גם הפריחה המרהיבה שמשתרעת למרגלותינו, משני צידיה של הדרך הרומית העתיקה (דרך שעולה באיכותה אפילו על 'הדרך הרומית' **בעמק השלום** שסללו אבותינו, מייסדי קיבוץ הזורע ועין השופט). בין מרבדי הפריחה ניתן לזהות עיריות, ערטניות, גביעוניות הלבנון ועוד הרבה שמות שלא יגידו דבר לקוראים (מלבד **איציק ניב**). אבל חשוב יותר מהנוף המדהים, ממרומי הר עמשא מתגלה לעינינו למרגלות ההר גם הישוב **דריג'את**, שלידו חבוי היעד המרכזי של הקטע שלנו – **מערת המריחואנה**. הירידה המקסימה מסתיימת כשאנחנו קרובים אל בתי הכפר ה'פלאחי' דריג'את, שהוקם על ידי פלאחים (גד"שניקים) מדרום הר חברון באמצע המאה ה-19. ליד מערה קטנה שמתגלה בצמוד ל'שביל ישראל', גיל מטפל בהכנת קפה שחור, בזמן ששאר חברי

פרנסיסקו חאווייר, אדיפוס והספינקס, 1807

תסביך אָדיפּוס

משרמז האורקל מְדַלְפִי לְאִיוֹס מֶלֶךְ תְּבֵי, כִּי בִּנּוֹ אָדִיפּוֹס, שְׂזָה עֵתָה נּוֹלֵד, יִהְרֹג אוֹתוֹ וַיִּישָׂא אֶת אִימוֹ לְאִישָׁה – הוּא קָם וְצִוּוּהָ לְהַשְׁלִיךְ אֶת הָרֶךְ הַנּוֹלֵד עַל אֶחָד הַהַרִים. מִשְׁרָתוֹ שֶׁל מֶלֶךְ קוֹרִינְתוֹס, שֶׁמִּצָּאוֹ אֶת הַתִּינוֹק הַנְּטוּשׁ, הִבִּיאוּ אוֹתוֹ לְמַלְכָם וּלְאִשְׁתּוֹ הַמַּלְכָה, חֲשׂוּכֵי הַיְלָדִים, שֶׁשִּׁמְחוּ לְאִמְצוֹ. כִּשְׁבַּגַר אֲדִיפּוֹס, בִּישַׁר לוֹ הָאוֹרְקֵל, כִּי הוּא עֵתִיד לְהַרְגֹת אֶת אָבִיו וּלְשַׂאת אֶת אִימוֹ לְאִישָׁה. אָדִיפּוֹס, שֶׁחָשַׁב שֶׁהוּא בִּנְם שֶׁל הַמֶּלֶךְ וְהַמַּלְכָה שֶׁל קוֹרִינְתוֹס וְחָשַׁשׁ לִפְגּוֹעַ בָּהֶם לְרַעָה, נִמְלַט מֵאֲרַמּוֹנָם וּפָתַח בְּמַסַּע לְעֵבֶר הָעִיר תְּבֵי. בְּצוּמַת "שְׁלוֹשׁ הַדְּרָכִים", נִחְסַמָה דְרָכּוֹ עַל יַדֵי מַרְכָּבָה, שֶׁנִּהְיָה סוֹרֵב לִפְנוֹת לוֹ נִתִיב. אָדִיפּוֹס, בְּכַעֲסוֹ, הִרְגֵהן אֶת הָעַגְלוֹן וְהֵן אֶת הַנּוֹסֵעַ הַנּוֹסֵף שֶׁהָיָה בָּהּ. זֶה הָיָה אָבִיו, מֶלֶךְ תְּבֵי, שֶׁלֹא הִכִּירוֹ. בְּשַׁעֲרֵי הָעִיר תְּבֵי גָבַר אָדִיפּוֹס עַל הַסְּפִינְקֵס, אוֹתָהּ מִפְּלַצַת נּוֹרָאָה שֶׁהִצִּיקָה לְתוֹשְׁבֵי הָעִיר, כִּשְׁפָתָהּ אֶת חִידָתָהּ. כִּהֵעֲרָה עַל מַעֲשָׂהָ, הוּא הוֹכְתָר לְמֶלֶךְ הָעִיר, וְגַם הִשְׁיִאוּ אוֹתוֹ לְאֵלְמֵנַת הַמֶּלֶךְ הַטְרִיִיָה, שֶׁהִיִּתָה אִימוֹ. זִיגְמוֹנֵד פְּרוֹיֵד, שֶׁהוֹקֵסֵם מֵהָאֵגָדָה אוֹדוֹת הַבֵּן שֶׁהִרְגֵה אֶת אָבִיו וַיִּשָׂא לְאִימוֹ, הִזְדַּרַז לְהַגְדִיר אֶת הַתְּשׁוּקָה שֶׁל יֶלֶד כִּלְפֵי אִימוֹ – **תסביך אָדִיפּוֹס.**

שבת שלום
■ אהוד דור

אפשר לצחוק, ללעוג או סתם לזלזל, ובכל זאת, אי אפשר להתעלם מתבונתם של אבותינו. אומרים, שעם ישראל ניצל מכל המגיפות של העת העתיקה וימי הביניים, בזכות חוקי היגיינה ותזונה מחמירים: נוהלי נידה, נטילת ידיים, הפרדת בשר מחלב וכמובן, הטיפול האקוטי בצרעת:

הרחקת המצורע לתקופת המחלה, והרחקת כל שריד של חשד להדבקה ע"י ניקיון, כביסה, רחצה, תגלחת – והכול בהחמרה יתרה, כמו שרק אחינו האורתודוקסים אמונים עליה. וכמובן, אי אפשר ללא פולחן מייגע, שתפקידו לתת למצורע הרגשת אשמה, ומתוך כך הקרבת קורבן אשם, וטקסים הזויים כמצוטט לעיל.

הקורונה שנחתה עלינו היא הצרעת המודרנית: מידבקת, סוחפת ודורשת מהנגוע להיכנס לבידוד. שלא כמו הצרעת, היא לא אמורה להיות עונש או מקור לבושה. כדי להימנע ממנה, יש להישמע (פחות או יותר) להנחיות, להקפיד על היגיינה אישית ומרחק מהזולת.

חבל שהדתיים והערבים אחרו להתחבר למהות המחלה ולהנחיות לגביה. אולי זה מפני שאלה ואלה מגזרים

<<<

לקראת שבת

פרשות השבועיים

על כוהנים ומחלות מידבקות / דובי זמר

פרשות 'תזריע', 'מצורע', 'אחרי מות', 'קדושים' ו'אמור'

צרעת זו צרה שלא כתובה בתורה. בעצם כן כתובה, והמקרא נתן לה חשיבות רבה, עד כדי הקדשת פרשה ויותר לעניינה (פרשת **תזריע** ופרשת **מצורע**). ולא בכדי. צרעת זו מחלה זיהומית איומה ומידבקת, ועם ישראל נודד במדבר - מקום לא הכי סטרילי, חשוף לשמש יוקדת הצורבת את העור, לרוח חזקה, לחול החוזר לכל פינה בגוף – והכול בתנאים של צפיפות, מתח נפשי, קושי פיסי ותזונה מפוקפקת. אז מה עושים? – בדיוק מה שכתוב בפרשה שלנו. נכון, יש כאן קטעים פולחניים מוזרים למדי, למשל:

"וְטָבַל הַכֹּהֵן, אֶת-אֶצְבְּעוֹ הַיְמָנִית, מִזֶּ-הַשֶּׁמֶן, אֲשֶׁר עַל-כַּפּוֹ הַשְּׂמָאלִית; וְהֵזָה מִזֶּ-הַשֶּׁמֶן בְּאֶצְבְּעוֹ שֶׁבַע פְּעָמִים, לְפָנָי ה'." (ויקרא י"ד, ט"ז)

השומרונים הטוב, וינסנט ואן גוך, 1890.

"וְאֶהְבֶּתְ לַרְעָף כְּמוֹךְ" היא מצווה המופיעה בפרשת 'קדושים', פרשה בה מצויים יסודות תורה רבים. הפסוק המלא הינו: **"לֹא-תִקַּם וְלֹא-תִטֹּר אֶת-בְּנֵי עַמֶּךָ, וְאֶהְבֶּתְ לַרְעָף כְּמוֹךְ, אֲנִי ה' "** (ויקרא י"ט, י"ח). רבות דובר ונכתב על פסוק זה (ומעט מידי נעשה ברוחו...), ובין האמרות המפורסמות יותר הן אלו של הלל הזקן ורבי עקיבא: כאשר **הלל הזקן**, נשיא הסנהדרין האחרון בתקופת הזוגות, התבקש ללמד לגר את כל התורה כולה על רגל אחת, הוא השיב לו: **"דעלך סני - לחברך לא תעביד, זו היא כל התורה כולה, ואידך פירושה הוא, זיל גמור"**. ובתרגום לעברית: **"מה ששנא עליך - אל תעשה לחברך. זו (תמצית) כל התורה, והשאר פירוש הוא - לך ללומדו"**. מקובל שדברי הלל נסמכים על מצוות **"ואהבת לרעך כמוך"**.

רבי עקיבא, מגדולי התנאים שחי במאות הראשונה והשנייה לספירה (ראו מאמרו של דובי זמר על רבי עקיבא בגיליון זה) אמר על הציווי **"ואהבת לרעך כמוך"**: **"זהו כלל גדול בתורה"**. בהקשר זה, המדרש מתעד מחלוקת תנאים מעניינת בין ר' עקיבא לבן עזאי, שמבקר אותו על אמרה זו ואומר: **"זה ספר תולדות אדם - זה כלל גדול יותר"**. בן עזאי מכוון לפסוק **"זֶה סֵפֶר, תּוֹלְדֹת אָדָם: בְּיוֹם, בְּרָא אֱלֹהִים אָדָם, בְּדַמּוֹת אֱלֹהִים, עָשָׂה אֹתוֹ"** (בראשית ה', א'). למעשה, שני התנאים חלוקים בשאלה מהו מקור הציווי. בן עזאי סבור שהיותו של האדם עשוי בדמות אלוהים, היא המקנה לו את חשיבותו, ואילו ר' עקיבא סובר, שהאדם חשוב באשר הוא אדם, בלא קשר עם דמות האלוהים שבו. נראה כי עיקרון **"ואהבת לרעך כמוך"** הוא כמעט אוניברסלי, ומופיע כמושג מרכזי גם בנצרות. הפסוק מופיע מספר פעמים בברית החדשה, לדוגמה ב'**משל השומרונים הטוב**' בבשורה על-פי לוקס. המשל זכה לייצוג נרחב באומנות, בין השאר בציורו המפורסם של ואן גוך, המובא כאן.

שמידת האמון שלהם במסד היא אפסית. מעניין אם האבדות שלהם (שלא היו מחויבות המציאות) יחברו אותם יותר אל החברה הישראלית...

בני שבט לוי והכוהנים (מצאצאי אהרון הכהן) בפרט, היו משרתי הציבור העיקריים של עם ישראל, העושה את צעדיו הראשונים במדבר, כאומה בהתהוות. ומה נדרש ממשרתי ציבור?

"קְדוּשִׁים יִהְיוּ, לְאֱלֹהֵיהֶם, וְלֹא יִחַלְלוּ, שֵׁם אֱלֹהֵיהֶם..." (ויקרא כ"א, ו')

'קדושים' – נבדלים (בתכונות נעלות). משרתי הציבור חייבים להיזהר, שלא יידבק בהם רב של טומאה, של חטא, של עבירה פלילית או ציבורית. להיות קדושים בהקשר הזה – להיות נקיי כפיים, צנועים וישרי דרך. וכאן אבינו מלכנו מאכזב מאד.

במקום לדרוש מהכוהנים את מה שכל ועדת חקירה ודו"ח מבקר המדינה דורשים ממנהיגינו הסורחים, אלוהינו מתרכז בקדושה שטחית, שריח רע נודף ממנה: **"לֹא-יִקְרַח (יִקְרַחוּ) קְרָחָה בְּרֵאשָׁם, וּפְאֵת זָקְנָם לֹא יִגְלַחוּ; וּבְכִשְׂרָם--לֹא יִשְׂרְטוּ, שְׂרָטָת. "** (ויקרא כ"א, ה')

הופעה חיצונית נקייה ממגע סכין בשיער ובעור הגוף. **"אִשָּׁה זֹנָה וְחַלְלָה לֹא יִקְחוּ, וְאִשָּׁה גְרוּשָׁה מְאִישָׁה לֹא יִקְחוּ: כִּי-קֹדֵשׁ הוּא, לְאֱלֹהֵינוּ."** (ויקרא כ"א, ז')

מאוד חשוב – לשמור על ייחוס משפחתי טהור, ללא רכילויות עסיסיות במשפחה.

ותגיד לי, בורא עולם, האם אלה הדברים המקדשים את כוהניך? אף מילה על יושר, הגינות, עשיית צדק, סולידריות לחלש, אהבת האדם באשר הוא אדם?

מצד שני – קדושת הכוהנים (קדושה מלשון הבדלתם משאר העם) גרמה לכך שהכהונה עברה מדור לדור ולדורי דורות, ונצרבה לעד בשם המשפחה. השם כהן (ושמות שנגזרים ממנו כמו – כהנא, כהנוב, קוגן, קאהן) נשתמרו עד לימינו. גם שמות כמו כ"ץ (כהן צדק), מזא"ה (מזרע אהרון הכהן), אזולאי (אישה זונה וחללה לא ייקח) מצביעים על הייחוס המשפחתי.

כאז גם היום, אנו מקדשים את מנהיגנו האחד, שאין שני לו, מתעלמים מכתבי אישום, הסתה, השחתה והשתלחות במערכת המשפט, ולא מונעים ממנו לממש את כוונותיו הנפוטיסטיות, להמליך תחתיו את בנו, המזכיר לי את רחבעם בן שלמה המלך (-"אבי ייסר אתכם בשוטים ואני אייסר אתכם בעקרבים").

שנדע ימים טובים מאלה...

■ שבת שלום !

אל בורות המים / נעמי שמר

שם התאנה
 ושם שתילי-הזית
 ופריחת-הרמונים המפלאה
 שם אהבתי
 השכורה ולא מין
 את עיניה תעצם לאט-לאט
 אל בורות המים...

מאהבתי
 הלכתי אל בורות המים
 בדרךי מדבר
 בארץ לא זרועה
 מאהבתי
 שכחתי עיר ובית
 ובעקבותיך -
 בנהיה פרועה -

השיר מוקדש לאורי חץ ו'נפש חופשית' אשר יגעו,
 מצאו ופילסו דרך לבור מים חבוי.

אל בורות המים, אל בורות המים
 אל המעין אשר פועם בקר
 שם אהבתי תמצא עדין
 מי מבוע
 מי תהום
 ומי נהר

רק אהבתי
 נתנה לי צל בקיץ
 ובסערת החול הנוראה
 רק אהבתי
 בנתה לי עיר ובית
 היא חיי, והיא מותי
 מדי שעה

סוף פסוק

“אמר רבי יצחק: אם יאמר לך אדם:
 'יגעתי ולא מצאתי' - אל תאמין,
 'לא יגעתי ומצאתי' - אל תאמין,
 'יגעתי ומצאתי' - תאמין.”

- תלמוד בבלי, מסכת מגילה

לוח מודעות

מזל טוב

לזיוה סלע
 בהולדת הנכד עטר
 בן לנעם ונעם, אח לעמרי
 שפע ברכות לכל בני המשפחה

מזל טוב

לעופר נוימרק וענת חן
 להולדת הבת אלה
 שפע ברכות לסבים לנה ומנחם
 ולכל בני המשפחה

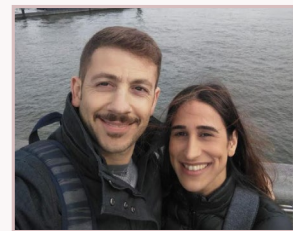

10 שאלות ותשובות עם אביעם גבאי

(בכורח הנסיבות, הריאיון, שהתקיים בחול המועד פסח, נערך באמצעות ה-ZOOM)

גיל: 33. מצב משפחתי: בן הזקונים של ורד ז"ל וליאון. אח של דוד (48), אורי (46), ערן (43), מיה (37) ונועה (35). בזוגיות עם זהר דניאל, האחת והיחידה.
מקצוע: עובד במשרד השיווק של 'הזורע אקוויטיקס' (המדגה). תוך כדי העבודה, מסיים שנה שלישית של לימודי הנדסאי תעשייה וניהול בטכניון.

6 מהו הפספוס שלך?

אני מצטער שלא לקחתי את תחום הבישול והאפייה [ראו תחביב בשאלה 3] למקום יותר מקצועי. חבל שלא עברתי קורסים בתחום. אני מפלרטט עם הרעיון ללמוד את זה, אבל כרגע זה נראה רחוק באופן.

7 משהו שאתה שואף להגשים בעתיד?

בית, משפחה ולגדל ילדים מוצלחים. סיימתי את חיי כרווק, אני נמצא בזוגיות וכיום חושב יותר על הקמת בית ומשפחה.

8 ספר משהו שלא יודעים עלייך.

א. אחד הדברים שהכי מפתיעים אצלי, זה שאני לא אוהב לאכול תפוחי-אדמה, וזה בלי קשר לנושא הבריאות. פשוט לא סובל את המרקם שלהם, אפילו לא את זה של הצי'יפס של 'מקדונלדס'.
ב. יצא לי לאכול בטירונות ארוחת צוהריים עם אגם רודברג, היא ואני לבד בשולחן. עשיתי טירונות בבסיס זיקים בדרום (טירונות לבעלי פרופיל נמוך). תוך כדי הטירונות שלי גם אגם הגיעה וכל הזמן חטפה הצקות מחיילים בבסיס. יום אחד, בשעה שאני נמצא בתורנות מטבח, היא התיישבה לאכול ארוחת צוהריים וסביבה התיישבו חיילים שהציקו לה. אחד המפקדים שהיה במקום סילק את כל החיילים למקום אחר ואגם נשארה לבד. זה קרה בדיוק כשהייתי בהפסקת אוכל, ובמקרה, רק לידה היה מקום פנוי לשבת. ישבתי מולה. תופתע לדעת שלא העברנו מילה אחת, אבל בהחלט היה שם ניצוץ באוויר, שלא התממש.

9 תכונה אחת בך, שהיית שמח להיפרד ממנה.

הייתי שמח להיפרד מזה שכשאני נכנס לויכוח, אני לא פעם מרגיש שאני כבר יודע הכול והצדק איתי, ורק תוך כדי הויכוח אני מבין שאני טועה. הייתי שמח, באותם מקרים, שהויכוחים והשיחות שלי יהיו עם ראש קצת יותר פתוח לדעות של אחרים. חשוב לציין, שעד סוף הויכוח כמעט תמיד אני מכיר בזה שאני טועה.
זהר מוסיפה תכונה נוספת: אביעם מסודר מדי. יש לו OCD [גוגל: התנהגות כפייתית] לגבי סדר, עד לרמה שצריך לתלות את המגבת בצורה מסוימת...

10 משהו שמפריע לך ומשהו שאתה אוהב בהזורע?

מפריע: מפריע לי שעדיין בקיבוץ יש מספר אנשים, שבעת קבלת החלטות הם נותנים לאגו משקל גדול יותר מאשר להיגיון, אפילו אם זה בא על חשבון חברי הקיבוץ. אנשים בעמדות מפתח מייחסים לאגו חשיבות רבה מדי.
אוהב: אפילו עכשיו ב-2020, את הרוגע והשקט שיש בקיבוץ עדיין אי אפשר למצוא בשום מקום אחר. על אף שיש הרבה רכבים, 'קלאב-קרים' ואופניים חשמליים, עדיין כיף, נוח ונעים להסתובב ברחבי הקיבוץ, עם הנוף שעוטף אותו. כיף להיות חלק מכל הסיפור הזה.

תודה לאביעם גבאי על גילוי הלב והנכונות לחשוף מעט מעצמו לכולנו. להתראות בעיתון הבא עם 'גיבור' או 'גיבורה' נוספים, שמוכנים לחשוף בפנינו מעט מרחשי, ההורוי וסודות ליבם. ובינתיים, תחשבו מה אתם הייתם עונים. ראיון: דני נהב

1 זיכרון מעניין מהילדות?

אני בכיתה ב' או ג', בדואון הצעיר. טיפסתי על האקליפטוס שבין שני הדואונים וליד פינת רני. על העץ היה סוג של מבנה מעץ. עליתי על גג המבנה במטרה להתנדנד על חבל טרוזן, שהיה תלוי מעל. אחזתי בחבל וקפצתי, ואז גיליתי שהחבל לא היה מתוח, וכשהייתי כבר באוויר החבל נמתח בחבטה, הידיים שלי ניתקו ממנו ואני נמרחתי על הרצפה. אחת מעובדות החינוך (שמה שמור במערכת) ראתה את מה שקרה לי, ואני זוכר עד היום, שכאשר אני מעורפל הכרה היא נעמדת מעליי, מחזיקה את הראש וצועקת "יו, אני לא מאמינה, הוא נפל כמו שק תפוחי אדמה". צועקת ו... הולכת, תוך שמשאירה אותי שרוע על הרצפה. חבר טוב שלי, אלעד בן-צבי, הרים אותי ולקח אותי לדואון, שם חיכיתי עד שעה ארבע והלכתי לבית ההורים, כאילו שום דבר לא קרה.

2 מה הדבר האחרון שחיפשת ב'גוגל'?

"כמה קלוריות יש במצה": אתמול [נכתב באחד מימי חול המועד פסח] הכנתי מאכל מבית אבי שנקרא "בומאלוס" [מוגדר בגוגל כסוג של לביבות ספרדיות לפסח] שמכיל ביצה ומצה. תוך כדי עשייה היה לי ויכוח עם זהר, על כמות הקלוריות שיש במצה. יש לנו נגיעה לנושא הקלוריות, בשל העובדה ששנינו באים מתחום הדרכת כושר ואורח חיים בריא. לצערי, הפסדתי לזהר בויכוח כשהתברר, כפי שאמרה, שיש 150 קלוריות.

3 מהו התחביב הכי משמעותי שלך כיום?

התחביב הכי גדול שלי – בישול ואפייה, בייחוד אפייה. אני אופה עוגות אבל בעיקר לחמים בריאים. כל הלחם שאנחנו אוכלים נאפה על ידי. אין לי מכונה ללחם - הכל נעשה בזוג ידיים, ולא צריך יותר מזה. כמה שאני אוהב להכין אוכל, אני עוד יותר אוהב לראות אנשים אוכלים ונהנים.
בנוסף, אני עוסק בספורט – חדר כושר, ריצות וכדומה, אבל זה כבר לא כל כך תחביב, אלא דרך חיים.

4 מהו החטא הקטן שלך (ה"גילטי-פלז'ר")?

חד משמעי – חמאת בוטנים המכונה 'אגוזן'. אם יגידו לי, שיש מאכל אחד שאני יכול לקחת לאי בודד, אקח סנדוויץ עם אגוזן וריבה. אני מנסה לא לאכול מזה כל יום, אבל תמיד יש במלאי ולעיתים קרובות אני לא מתאפק...

5 אם היו נותנים לך שעה – היכן בעולם היית הכי רוצה להיות?

בעיירה בהולנד בשם אלסמיר (Aalsmeer). באוקטובר האחרון טסנו – זהר ואני, להולנד, והתגוררנו באותה עיירה כפרית, בפאתי אמסטרדם. זה אחד המקומות הכי ציוריים, רגועים, יפים וכיפיים שאני מכיר, והייתי שמח לחזור לשם, כמובן עם בת זוגי, שתחיה. [ראו תמונה מצורפת].

